

ження студентів у кінці семестру, то логічно кращі працелюбні студенти, що набрали протягом семестру необхідну кількість балів, повинні мати можливість не складати іспит (залік) і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку. Інші студенти, що набрали менше необхідної кількості балів, зобов'язані складати іспит (залік) з метою підвищення свого рейтингу з даної навчальної дисципліни. Відповідна диференціація балів повинна визначитися на загальноуніверситетському рівні. На наш погляд, у такому випадку стимул до індивідуального підвищення якості вивчення дисципліни у студентів значно зростає. Особливого підходу заслуговує ситуація, коли, наприклад, студент очного чи вечірнього відділення не відвідує семінарські заняття, ігнорує всі вимоги викладача і допускається до іспиту з нульовим балом. Беззаперечно такий студент не може самостійно освоїти навчальну дисципліну і на іспиті намагається взяти реванш за рахунок ретельно підготовленої шпаргалки і механічного списування. Про якість засвоєння дисципліни в даному випадку мова не йде, як не йде мова і про вплив викладача на індивідуальну мотивацію навчально-виховного процесу.

Таким чином, критерії оцінювання результатів роботи студента повинні враховувати вищевикладені підходи з метою як підвищення об'єктивності оцінки знань, так і стимулювання мотивації студентів до оволодіння програмним матеріалом та підвищення якості навчання.

*А. Е. Фукс, д-р екон. наук, проф.,
кафедра політичної економії обліково-економічних ф-тів*

ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

В економічних вузах і факультетах, де здійснюється фундаментальна економічна підготовка, провідною методологічною і теоретичною дисципліною є політична економія. В Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана ніколи не припиняли її вивчення і не змінювали назву цієї дисципліни.

В університеті працює дві кафедри політичної економії: кафедра політичної економії обліково-економічних факультетів (зав. каф. д-р екон. наук, проф. Савчук В. С.) та кафедра політичної

економії факультетів управління та маркетингу (зав. каф. д-р екон. наук, проф. Беляєв О. О.).

Вивчаючи курс політичної економії, студенти всіх факультетів виконують і захищають курсові роботи. Значення курсової роботи насамперед полягає в тому, що це перший крок на шляху самостійної роботи студента, який виступає як засіб активізації його науково-дослідної роботи. Вона сприяє поглибленому вивченню однієї з проблем курсу політичної економії.

У виборі тематики студентам допомагає керівник потоку або викладач, який веде семінарські заняття. При цьому вони спрямовують студентів на вибір наскрізної тематики курсових робіт із врахуванням тематики курсових і дипломних робіт випускаючих кафедр. На фінансово-економічному факультеті така робота проводиться разом з кафедрами фінансів, фінансів підприємств, страхування.

Наскрізну тематику можна показати на прикладі таких тем курсових робіт з політичної економії, як «Підвищення ролі прибутку у розвитку економіки України», «Первісне нагромадження капіталу та його особливості в економіці України», «Проблеми прискорення кругообігу і обороту капіталу підприємств», «Проблеми підвищення ефективності використання основного капіталу», «Сучасна амортизаційна політика та проблеми її вдосконалення в Україні», «Підвищення ролі кредиту в економіці України», «Ринок цінних паперів, його формування і розвиток в Україні», «Проблеми активізації інвестиційної діяльності в економіці України», «Проблеми тінзації економіки України», «Проблеми легалізації тіньових капіталів в Україні», «Проблеми трансформації фінансової системи України», «Підвищення ролі державного бюджету у розвитку економіки України» та ін. Це є результатом роботи проблемної групи студентів (науковий керівник д-р екон. наук, проф. Фукс А. Е.).

Приймаючи участь у роботі проблемної групи, студенти активно працюють над сучасною економічною літературою, здійснюють аналіз розвитку економічних процесів, виявляють тенденції і резерви подальшого розвитку економіки.

Курсові роботи, виконані на високому рівні, мають теоретичне і практичне значення, слугують базою для доповідей і виступів у проблемній групі, на щорічних наукових студентських конференціях. Так, на науково-студентську конференцію, яка відбудеться в квітні 2006 р., професором Фуксом А. Е. рекомендовані такі роботи:

«Проблеми активізації інвестиційної діяльності в Україні»,

«Проблеми залучення і використання іноземних інвестицій в Україні»,

«Проблеми легалізації тіньових капіталів в економіці України»,

«Приватизація, її соціально-економічні наслідки і перспективи розвитку в Україні».

Кращі роботи можуть бути рекомендовані на конкурси наукових студентських робіт чи для публікації в науковому студентському збірнику.

Робота, яка проводиться з підготовки наскрізної тематики, потребує додаткових витрат часу викладачів, але вона повністю себе виправдовує. Це підтверджує захист дипломних робіт, коли студент-випускник магістерського рівня показує глибокі теоретичні і професійні знання за обраною спеціальністю, набуттю яких сприяла і активна наукова робота студента з політичної економії.

*Н. А. Фукс, канд. екон. наук, доц.,
кафедра правового регулювання економіки*

НАУКОВО-ДОСЛІДНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ТА ЇЇ МІСЦЕ В СУЧАСНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Сучасне суспільство, розвиток якого відбувається в умовах інформаційної революції, висуває нові вимоги до методологічної, світоглядної, системної підготовки фахівців. Сьогодні істотно зростає роль системних, міждисциплінарних знань, які необхідні спеціалісту для раціонального й осмисленого оперування нескінченними потоками різноманітної інформації з метою вирішення нових, нестандартних проблем. За таких умов важливого значення набувають аналітичні здібності вченого, тобто його вміння знаходити необхідну інформацію, точно формулювати проблеми і гіпотези, виявляти у масивах даних певні закономірності, розв'язувати складні міждисциплінарні задачі. Отже, наука має відігравати провідну роль у розвитку економіки, суспільства, держави. Саме тому вітчизняні підприємства, організації, фірми прагнуть брати на роботу високоосвічених спеціалістів, здатних до нестандартного творчого мислення.

Створення відповідних умов для залучення студентів до систематичної, активної науково-дослідної роботи є досить актуальною проблемою в контексті тих завдань, які стоять перед віт-